אלו נערות פרק שלישי כתובות

וסבר רבי יהודה בקדושתה קיימא והתניא

הגיורת שנתגיירה וראתה דם ר' יהודה אומר

דיה שעתה או ר' יוםי אומר הרי היא ככל הנשים

ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה וצריכה

להמתין ג' חדשים דברי ר' יהודה ר' יוםי מתיר

ליארם ולינשא מיד א"ל גיורת אשבויה קא

רמית גיורת לא מנטרא נפשה שבויה מנטרא

נפשה ורמי שבויה אשבויה דתניא יהגיורת

והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו

ושנשתחררו יתירות על בנות ג' שנים ויום

אחד "צריכות להמתין ג' חדשים דברי ר' יהודה

ר' יוםי מתיר ליארם ולינשא מיד אשתיק

א"ל מידי שמיע לך בהא אמר ליה הכי אמר

רב ששת שראוה שנבעלה א"ה מאי מעמא

דר' יוםי אשר רבה קסבר ר' יוםי אשה מזנה

משמשת במוך שלא תתעבר בשלמא גיורת

כיון דדעתה לאיגיורי מנטרא נפשה שבויה

נמי דלא ידעה היכא ממטו לה שפחה נמי

דשמעה מפי מרה אלא יוצאה בשן ועין

מאי איכא למימר וכי תימא כל ממילא לא

א"ר יוםי הרי אנוסה סומפותה דממילא ותניא

אנוסה ומפותה צריכות להמתין ג' חדשים

דברי ר' יהודה בר' יוםי מתיר ליארם ולינשא

מיד אלא אמר יובה קסבר ר' יוםי יאשה

מזנה מתהפכת כדי שלא תתעבר ואידך

חיישי' שמא לא נהפכה יפה יפה: שנא' יולא

יהיה אסון ענוש יענש וכו': והא מהכא נפקא

מהתם נפקא 2כדי רשעתו יומשום רשעה

אחת אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום

נו א ב ג מיי׳ פי״ל מהל׳ עשין נ טוש"ע אה"ע סימן יג סעיף ה ו:

מוסף רש"י

מנטרא נפשה. וממטיא מוך בהדה ומזומן לה בשן ועין. דלא הות ידעת מעיקרא דעתידה להשתחרר לא מיטרחא ומודהרא לאתויי מוך בהדה שם). אנוסה ומפותה. ישראלים, והרי אונס ממילא הוא ואין לה מוך (שם). מתהפכת. ואף יולאה בשן ועין נמי ליכא השתא למפרך, דכיון דהיפוך קל הוא לה ואין בו טורת, מתהפכת היא, דכל אשה מזנה אינה רוצה להמנובר נוווח)

דהשתא דמדמה גיורת לשבויה א"כ תיקשי ליה מתניתין גופה דר' יהודה לא משוה גיורת לשבויה דתנן ר' יהודה אומר שבויה שנפדית הרי היא בקדושתה משמע דבהנך מודה לתנא קמא ואמר ר"י דמתני' אתי ליה שפיר דמודה

בגיורת שאין לה קנס דודאי היא בחזהת בעולה שנבעלה בעוד שלא היה דעתה להתגייר ואפילו אם היה דעתה להתגייר משהיתה בת שלש שנים ויום אחד מ"מ לא מנטרא נפשה כיון דאינה ראויה להתעבר אבל מהך דלריכה להמתין שלשה חדשים אף על גב דדעתה לאיגיורי ומנטרא נפשה אפילו הכי האמר לריכה להמתין ג' חדשים דאי אפשר לשמור עלמה מן העובדי כוכבים כ"ש שבויה שהיא מסורה בידם: רבי יהודה אומר דיה שעתה. פירש הקונטרס כיון דליכא מעת לעת מפקידה לפקידה נמי לא גזור רבנן ורבי יוסי דקאמר ומטמאה

מעת לעת לאו דוקא מעת לעת אלא כלומר בתורת מעת לעת מטמאה משנתגיירה: שבויה מנמרא נפשה. וא"ת והא בקטנה נמי מיירי דלא מנטרא נפשה דהא אינה יודעת לשמור עלמה וקאמר ר"י דבקדושתה קיימא דקתני במתני' יתירה מבת ג' שנים ויום אחד וי"ל דקטנה לגמרי אינה מוסרת עלמה לביאה וכשהיא מוסרת עלמה לביאה קלת היא בת דעת ויודעת לשמור עלמה:

צריכות להמתין שלשה חדשים דברי ר' יהודה. משמע

דאפי׳ בקטנה שאינה ראויה להתעבר קאמר רבי יהודה דלריכה להמתין מדהאמר יתירות מבנות ג' ויום אחד דגזר קטנה אטו גדולה וקשה לר"י ולרבינו תם דתניא בהחולץ (יבמות דף מב: ושם) הרי שהיתה רדופה לילך לבית אביה או קטנה כו' לריכה להמתין ג' חדשים דברי ר"מ ר' יהודה מתיר ליארס ולינשא מיד אלמא לא גזר רבי יהודה הטנה אטו גדולה וכ"ת דוחא בגיורת ומשוחררת ושבויה גזר טפי

וראסה דם. בו ביום: דיה שעתה. ולא גזרו בה טומאת מעת לעת בכר דבי יהודה בקדושתה קיימא והתניא הגיורת בו'. קשה לטמא טהרות שנגעה בהן משעת טבילה עד שעת ראייה דהא אפי׳ יצא דם זה מאתמול והעמידוהו כותלי בית הרחם שזהו הטעם של מעת לעת בבנות ישראל הלא דם כנעניתי כדם בהמה. ואם תאמר

ניחוש שמא משטבלה נעקר ויצא מיד מנטרא 63

טומאה למפרע דרבנן היא והיכא דאיכא למיגזר מעת לעת שלם גזור מפקידה לפקידה והיכא דלא גזור מעת לעת פלא גזור מפקידה לפקידה: ולריכה להמתין ג' חדשים. שלא תנשא להבחין בין זרע המורע בקדושה לזרע המרע שלא בקדושהי : רבי יוסי מחיר. לקמיה מפרש טעמא: לריכות להמתין. ואף על פי שקטנה אינה מתעברת גזירה קטנה אטו גדולה: משמשת במוך. נותנת מוך לחחר בעילה ושואבת הזרע: נפשה. ומזמנת לה מוך: דלא ידעה היכא ממטו לה. שבאים למוכרה וסברה דלמא ממטו לה לגבי ישראל ופרקו לה ומנטרא נפשה לשמש במוך: אלא יולאה בשן ועין. שפחה שקימה אדוניה את עינה וילאה לחירות מנא הות ידעה מעיקרא דתיפוק לחירות דמנטרא נפשה לזמן מוך לשימושה: כל ממילא. מידי דליכא לאיזדהורי ביה מעיקרא דתיפוק לחירות מודה רבי יוסי: הרי חנוסה דממילה. דלה הות ידעה דליסליק בה הכי ותומן לה מוך: מתהפכת. שילה הזרע ולח יקלוט והא אפילו במידי דממילא מצו למיעבד וכולן עושות כן: משום דחיכה היבוד נשמה. יש כחן עונש חמור ודיו בכך אם ענשתו לאבד נשמה ליהרג: אימא לא. אין זה עונש יתירה וליעביד ביה תרתי: דלא חמיר איסוריה. לא עבר עבירה חמורה ודיו שתענשנו עונש אחד:

שתי רשעיות חדא במיתה וממון וחדא במלקות וממון וצריכא דאי אשמעינן מיתה וממון משום דאיכא איבוד נשמה אבל מלקות וממון דליכא איבוד נשמה אימא לא ואי אשמעינן מלקות וממון משום דלא חמיר איסוריה אבל מיתה וממון דחמיר איסוריה אימא לא צריכא ולרבי מאיר סדאמר לוקה ומשלם תרתי למה לי חדא במיתה וממון וחדא

כדי להבחין בין זרע שנזרע בקדושה לשנזרע שלא בקדושה זה אין נראה דהא לרבא דמפרש החם לעילים טעם דלריכות להמחין גזירה שמא ישא אחותו מאביו וייבם אשת אחיו מן אמו כו' טפי אית לן למיגור בקטנה בת ישראל דשייך בה כל הנהו דמפרש התם אבל בגיורת ושבויה ומשוחררת לא שייך שמא ישא אחותו מאביו ועוד דשמואל אית ליה סברא איפכא מדר' יהודה דהא שמואל קאמר בס"פ ד' אחין (שם דף לד: ושם) דכולן לריכות להמתין ג' חדשים חוץ מגיורת ומשוחררת קטנה אבל קטנה בת ישראל לריכה להמתין אלמא בקטנה בת ישראל גזר קטנה אטו גדולה ובגיורת ומשוחררת לא גזר והיינו איפכא מדרבי יהודה ועוד לשמואל בשלמא בקטנה בת ישראל סבר כר"מ אלא בגיורת כמאן לא כרבי יהודה ולא כר׳ יוסי דלרבי יהודה בין קטנה בין גדולה לריכה להממין ולרבי יוסי אפי׳ גדולה אינה לריכה להממין ומיהו למאי דמוקי להך דהכא בשראוה שנבעלה אתי שפיר כר' יהודה ומצינן למימר דדוקא בראוה שנבעלה קאמר ר' יהודה דגורי' קטנה אטו גדולה אבל אותה שאינה ודאי בעולה לא ולפי לשון אחרון דהתם לא קשה כלל אע"ג דשמואל איפכא מדרבי יהודה כיון דאין הטעם משום ש' דגזרינן קטנה אטו גדולה דאפילו בגדולה נמי שרי לפי שמתהפכת ואור"י דבס"פ ד' אחין (ג"ז שם לה.) מייתי הך ברייתא דהכא ול"ג בה יתירות מבנות ג' ויום אחד ובתוספתא נמי ל"ג ליה ולפי זה ניחא דמיירי בגדולה אבל בקטנה מודה דאין לריכה להמתין כדקאמר בברייתא דרדופה והשתא שמואל בגיורת כר' יהודה ובבת ישראל כרבי מאיר ואפשר דבגיורת קטנה מודה ר' מאיר דאין צריכה להמתין וללשון אחרון דהתם דאמר שמואל כולן לריכות להמתין חוץ מגיורת ומשוחררת גדולה וקטנה בת ישראל אינה לריכה להמתין בזנות משום דזנות דקטנה לא שכיח אבל בנשואין גזר קטנה אטו גדולה וסבר בגיורת כרבי יוסי ובבת ישראל כר"מ דגזר קטנה אטו גדולה וס"ל דדוקא בנשואין גזר ר"מ ושמא בנשואין מודה ר' יוסי לר"מ ומיהו בזנות ודאי פליג דהא שרי אנוסה ומפותה אפילו גדולה ואית דגרסי בברייתא דרדופה ר' יוסי במקום ר' יהודה ושם פירשנו: 🏋 הבי מ"בי דר' יוםי. תימה לר"י דמשמע דמשום דאוקימנא בראוה שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא בלאו הכי נמי תיקשי ליה ברייתא דרבי יוסי דמייתי לקמן דאנוסה ומפותה ולפי הסוגיא נראה דוה המקשה עלמו הוא דמייתי לה ומיהו י"ס דגרסי בסמוך א"ל אביי בשלמא גיורת כיון דדעתה לאיגיורי כו' ולפי גירסא זו אתי שפיר שזה המקשה לא ידע ברייתא דמייתי לקמן דאביי הוא דמייתי לה וכן הוא גירסא בשילהי ד' אחין (ג"ו שם):

אכוך רבה קסבר רבי יוסי בו'. אליבא דרבי יוסנן משני דלדידיה דמפרש טעמא דר' יהודה שלא יהא חוטא נשכר לא קשיא מידי [ומיהו רבה לא קאמר אלא דלמא]: אשה מזנה מתהפכת. ומהשמא לא קשה אנוסה ומפותה ומיהו יולאה בשן ועין מודה רבי יוסי דלריכה להמתין דאותה למה תתהפך: "הבא על בתו. למאי דמוקי מתני׳ בפרק בן סורר (סנהדרין דף עג: ושם) במפותה לדיך לאוקמה בשבא עליה ובגרה כדפרישית לעילים: יס דעל בתו. אשתו. הוה מצי למיתני אשת אביו וכלמו דהא חשיב נמי עריות דעל ידי קדושין אלא מנא ושייר: הדא במדקות ושמון. לעיליש פירשתי למה לא יליף רשע רשע מימה דבריש החובל (ב"ק דף פג:) פריך הא מיבעי ליה קרא דלא מקחו כופר דלא חשקול מיניה ממונא ותקטליה ומשני ההוא מכדי רשעתו נפקא הוה ליה למימר ההוא מלא יהיה אסון נפקא דכדי רשעתו אתא למלקות וממון וי"ל דהתם טעי כי היכי דטעי הכא מעיקרא לומר דמכדי רשעתו נפקא מיתה וממון [והא דלא פריך האי במלקות וממון כתיב לא חש להקשות משום דהוי מצי לשנויי מלא יהיה אסון נפקא] אי נמי לסימנא בעלמא נקטיה התם:

א) יבמות לה. וכל הסוגיא יו) יכנות יה: [כני הסוגית ע"ש], ב) [אין לוה מובן וכן נראה מפירש"י דליתא], ג) [עם איתא אביי], ד) ב"ק ג) [שם מימם מביי], ד) ב"ק פג: מכות ד. יג: [לעיל לב:], ה) [לעיל לג: וש"נ], ו) בס"ל: גוייה. ז) בס"ל: ו) בפ"ח: גוויה, ז) בפ"ח: לורע הגויס, ח) [שם מב.],
u) [דלא גוריען כל"ל נמ"ל, רש"ל], י) [שייך לעיל במשנה לו:], ל) [דף כט. ד"ה ועל אשמן, ל) [ג"ו שייך שס], מ) [לה. ד״ה

תורה אור השלם ו. וכי ינצו אנשים ונגפו אָשָׁה הָרָה וְיָצְאוּ יְלְדֶיהִ וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ יֵעְנֵשׁ בַּאֲשֶׁר יָשִׁית עָלְיוּ בַּעַל הָאִשָּׁה וְנְתַן בָּעַל הָאִשָּׁה וְנְתַן בָּפָלִלִים: שמות כא כב בּבְּיִלְיְ בּ. שׁכּוּוֹת כֹּא כּבּ 2. וְהָיָה אָם בִּן הַכּּוֹת הָרְשָׁע וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵּט קרשע וְהִפִּילוֹ הַשׁפֵט וְהָכָהוּ לְפָנָיוֹ כְּדֵי רִשְׁעְתוֹ במר--דברים כה ב

גליון הש"ם

רש"י ר"ה דיה שעתה וכו' לא גזור מפקידה לפקירה. כדאימא בנדה לו ע"א:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גפ' ר' יוסי אומר הרי היא ככל הנשים. עי׳ דליכא שהות וכו׳ והגאון מהררי"ה לא זיינו בש"ח